

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพัฒนาเพื่อการศึกษาปัญหาการบริหารโรงเรียน แบบมีส่วนร่วมของชุมชนตามแนวประกันคุณภาพการศึกษาและพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียน โดยการมีส่วนร่วมของชุมชนตามแนวประกันคุณภาพการศึกษา ของโรงเรียนชุมชนวัดบ้านแก่ง ซึ่งมีรายละเอียดของการดำเนินการดังนี้

1. ขั้นตอนการวิจัย
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ขั้นตอนการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนการวิจัยออกเป็น 2 ช่วง คือ

ช่วงที่ 1 ศึกษาปัญหาการบริหารโรงเรียนแบบมีส่วนร่วมของชุมชนตามแนวประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนชุมชนวัดบ้านแก่ง

- 1.1 การกำหนดปัญหาและขอบเขตของปัญหาเพื่อทำการวิจัย
- 1.2 ศึกษา ทบทวนเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 1.3 กำหนดกรอบความคิด
- 1.4 กำหนด ประชากร และประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ
- 1.5 สร้างแบบสอบถาม แบบประมาณค่า หาค่าความเที่ยง(Validity)และหาค่าความเชื่อมั่น(Reliability)ของเครื่องมือ
- 1.6 เก็บข้อมูลจากประชากร
- 1.7 วิเคราะห์ปัญหาการบริหารโรงเรียนแบบมีส่วนร่วมของชุมชน

ช่วงที่ 2 สร้างรูปแบบ การบริหาร โรงเรียนแบบมีส่วนร่วมของชุมชนตามแนวประกันคุณภาพการศึกษา

- 2.1 ร่างรูปแบบการบริหาร โรงเรียนแบบมีส่วนร่วมของชุมชนตามแนวประกันคุณภาพการศึกษา
- 2.2 ประชุมผู้เชี่ยวชาญวิเคราะห์และกำหนดแนวทาง ขั้นตอน วิธีการแก้ปัญหา
- 2.3 ประมวลผลข้อมูลสร้างรูปแบบการบริหาร โรงเรียน แบบมีส่วนร่วมของ

ชุมชน ตามแนวมาตรฐานคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนชุมชนวัดบ้านแก่ง
2.4 เขียนรายงานการวิจัยตามลำดับ

ประชากร

ช่วงที่ 1 – ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือประชากรในชุมชนที่อยู่ในเขตบริการของโรงเรียนชุมชนวัดบ้านแก่งประกอบด้วย คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะกรรมการที่ปรึกษาบุคลากรสถานศึกษาและสถานักเรียน จำนวน 62 คน

ช่วงที่ 2 - ผู้เชี่ยวชาญ

ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 คน จะเป็นผู้ศึกษาวิเคราะห์ปัญหาด้านสูงสุดในการบริหารแบบมีส่วนร่วมของชุมชนตามประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนชุมชนวัดบ้านแก่งเพื่อนำมาสร้างรูปแบบการบริหารโรงเรียนแบบมีส่วนร่วมของชุมชน โดยกำหนดคุณสมบัติ ดังนี้

1. ผู้บริหาร/หรือ หัวหน้างานวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาโทขึ้นไป
2. ศึกษานิเทศก์ที่มีประสบการณ์ไม่น้อยกว่า 5 ปี
3. ผู้ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา และมีคุณวุฒิทางการศึกษาไม่ต่ำกว่า

ระดับปริญญาโท ปฏิบัติงานมาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปี

3.1 นายเพชรรัตน์ นิมพันธ์ รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์เขต 1

3.2 นายตรีพัฒน์ เงินบำรุง ผู้ช่วยผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์เขต 1

3.3 นายสมกิจ บุญผ่อง ผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนวัดบ้านลาด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์เขต 1

3.4 นายระวุฒิ แก้วตระกูล ผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียนวัดมหาโพธิเหนือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์เขต 1

3.5 นายศักดิ์ดา นรเทพ ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดพิบูลงาม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยนาท

3.6 นายไพโรจน์ โพธิ์หวี ผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนวัดศรีมณีวรรณ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยนาท

3.7 นายวิรัตน์ เกิดเกาะ ผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียนอนุบาลเมืองนครสวรรค์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์เขต 1

4. นำผลมาทำการสังเคราะห์เป็นรูปแบบการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหาร โรงเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามปัญหาของชุมชนเกี่ยวกับการดำเนินงาน โดยการเข้ามามีส่วนร่วมของชุมชน มี 2 ตอน

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับระดับของปัญหาการบริหารโรงเรียนแบบมีส่วนร่วมของชุมชน โดยครอบคลุมภารกิจของโรงเรียนทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ วิชาการ งบประมาณ บุคลากรและบริหารทั่วไปมีสาระ ตามแบบสอบถาม ดังนี้

สถานศึกษามีระบบและกลไกในการส่งเสริมความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนในการพัฒนาการศึกษา

สถานศึกษามีกิจกรรมที่ส่งเสริมความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนในการพัฒนาการศึกษาโดยลักษณะคำถามเป็นแบบประมาณค่าแบบ 4 ระดับ ซึ่งมีความหมาย ดังนี้

คะแนน 4 มีความหมายว่า	มีปัญหาในระดับมากที่สุด
คะแนน 3 มีความหมายว่า	มีปัญหาในระดับมาก
คะแนน 2 มีความหมายว่า	มีปัญหาในระดับน้อย
คะแนน 1 มีความหมายว่า	มีปัญหาในระดับน้อยที่สุด

การสร้างเครื่องมือรวบรวมข้อมูล

ช่วงที่ 1

1. ศึกษาความหมาย หลักการวัตถุประสงค์และวิธีการบริหารโรงเรียนแบบมีส่วนร่วมของชุมชน เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำข้อมูลต่างๆมาวิเคราะห์เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม โดยแบ่งออกเป็น 4 ด้านคือ

- 1.1 ปัญหาการบริหารแบบมีส่วนร่วมด้านงานวิชาการ
- 1.2 ปัญหาการบริหารแบบมีส่วนร่วมด้านงานงบประมาณ
- 1.3 ปัญหาการบริหารแบบมีส่วนร่วมด้านงานบุคลากร
- 1.4 ปัญหาการบริหารแบบมีส่วนร่วมด้านงานบริหารทั่วไป

ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้า นำมากำหนดเป็นนิยามคำศัพท์เฉพาะเชิงปฏิบัติการเพื่อร่างข้อคำถาม เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 4 ระดับ คือ มากที่สุด มาก น้อย และน้อยที่สุด

2. นำร่างแบบสอบถามแบบสอบถามเสนอผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน ตรวจสอบความตรง (Face Validity) ได้ค่าความเชื่อมั่นมากกว่า 0.60

- 2.1 รศ.ดร.ธานี เกสทอง มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
- 2.2 อาจารย์นิเวศน์ คำรัตน์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
- 2.3 ผศ.ธนัส มีศรีสวัสดิ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

3. นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อที่ผู้ทรงคุณวุฒิและคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เสนอแนะผู้วิจัยทำหนังสือถึงสำนักบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ เพื่อขอนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับประชากรของโรงเรียนที่มีขนาดใกล้เคียงกัน คือ โรงเรียนบ้านมะเกลือ อำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ จำนวน 49 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha - Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่น .95

ช่วงที่ 2

1. นำประเด็นของแต่ละด้านที่ได้จัดลำดับ และให้ผู้เชี่ยวชาญสรุปแนวความคิดที่จะแก้ปัญหาเหล่านั้น
2. การจัดสนทนากลุ่ม FGD โดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 7 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลจากประชากร โดยมีขั้นตอนดังนี้

ช่วงที่ 1

1. นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขที่ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะ ไปจัดพิมพ์
2. ผู้วิจัยนำเครื่องมือไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากรในเขตบริการ ของโรงเรียนชุมชนวัดบ้านแก่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 1 เมื่อวันที่ 5 -10 กรกฎาคม 2548 จำนวน 62 ฉบับตามจำนวนประชากรทั้งสิ้น 62 คน ได้รับคืนมา 62 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 และทำการ ตรวจสอบแบบสอบถามที่ได้รับคืนเพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูล

ช่วงที่ 2

1. นำปัญหาแยกเป็นปัญหามากและปัญหาน้อย
2. จัดประชุมFGDผู้เชี่ยวชาญทั้ง 7 คน เพื่อทำการวิเคราะห์ปัญหา กำหนดขั้นตอนวิธีการแก้ปัญหาหรือพัฒนางาน
3. นำผลจากผู้เชี่ยวชาญจัดลำดับความคิดเห็นสอดคล้องกันมาสังเคราะห์เป็นรูปแบบการบริหารโรงเรียนแบบมีส่วนร่วมของชุมชนตามแนวประกันคุณภาพการศึกษา

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อได้แบบสอบถามปัญหาการบริหารโรงเรียน โดยการเข้ามามีส่วนร่วมของชุมชน กลับคืนมาแล้วจะดำเนินการวิเคราะห์ ดังนี้

1. แบบสอบถามตอนที่ 1 ซึ่งเป็นข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ทำการวิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ แล้วคำนวณค่าร้อยละ ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS
2. แบบสอบถามตอนที่ 2 ซึ่งเป็นปัญหาการบริหารโรงเรียนด้านต่าง ๆ เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า ทำการวิเคราะห์โดยคำนวณค่าสถิติพื้นฐานของข้อคำถามเป็นรายชื่อ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่าร้อยละ(%)
2. ค่าเฉลี่ย (μ)
3. ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ)

ทำการวิเคราะห์โดยคำนวณค่าสถิติพื้นฐานของข้อคำถามเป็นรายชื่อ ซึ่งได้แก่ ค่าเฉลี่ย (μ) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน(σ) ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS ซึ่งนำไปเป็นเกณฑ์ในการแปลความหมายค่าเฉลี่ย ดังนี้ (ตำราญ มีแจ้ง , 2544 :37)

3.51 – 4.00	หมายถึง	มีปัญหาในระดับมากที่สุด
2.51 – 3.50	หมายถึง	มีปัญหาในระดับมาก
1.51 – 2.50	หมายถึง	มีปัญหาในระดับน้อย
1.00 – 1.50	หมายถึง	มีปัญหาในระดับน้อยที่สุด